

Gün gələcək Azərbaycan
dünyaya günəş kimi doğacaq.

İlham Aliyev

AZƏRBAYCANIN BÜTÖVLÜYÜ, MÜSTƏQİLLİYİ VƏ TƏRƏQQİSİ

RESPUBLİKA

TƏSİSÇİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSİYA HEYƏTİ

29 MART 2024-cü il

CÜMƏ

Nö 64 (7822)

GÜNDƏLİK İCTİMAİ-SİYASİ, SOSİAL-İQTİSADI QƏZET

WWW.RESPUBLIKA-NEWS.AZ

Müasir dünyada milli və ümumbəşəri dəyərlərin məkanı

Müstəqil xarici siyaset,
yaratdığı reallıqlar
ölkəmizin beynəlxalq
nüfuzunu daha da artırır

Ölkəmizin beynəlxalq nüfuzunun artması, regionda baş verən geosiyasi proseslərdən əsas aktorə çevriləməsi, həmçinin ərazi bütövlüyü və suverenliyini bərpa etməsi dünya ictimaiyyəti tərəfindən diqqətlə izlənilir. Bu il Azərbaycan artıq Cənubi Qafqazın təhlükəsizliyi ilə yanası, regionun bütün ətraf mühitinin qorunması istiqamətində olavaşa öhdəliklər imza ataraq BMT-nin İqlim Dəyişmələri üzrə Çərçivə Konvensiyasının Tərəflər Konfransı - COP29-a ev sahibliyi edəcək.

Müasir, müstəqil Azərbaycan dövləti dünya əhəmiyyətli forumların, tədbirlərin keçirilməsində

artıq kifayət qədər təcrübəyə malikdir, lakin yenilənən texnolojilər, gələcəyə doğru sürətə dəyişən baxışlar, habelə dördüncü

cə sənaye inqilabının göttirdiyi çağırışlar bu tədbirə daha yaxşı hazırlaşmağı diktə edir.

Dünyanın narahat edən qlobal problemlərdən biri da iqlim dəyişməlidir. İqlim dəyişmələri Yer kürəsində orta temperaturlar və hava şəraitinin uzunmüddətli dəyişməsidir. Artıq onun fəsadları özünü bürüzə verir. Belə ki, iqlim dəyişmələri üzrə ekspertlərin hesabatında qeyd olunur ki, son 100 ildə Yer kürəsində orta illik temperatur $0,8^{\circ}\text{C}$ artmış, okeanın səviyyəsi 15-25 santimetr qalxmış və okeanların qızma dərinliyi 3000 metrə çatmışdır. Keçən əsrin 50-ci illərindən etibarən hidroksifüllərkarbonların atmosferde konseñtrasiyası sürətərə artmağa başlayıb. Yer səthində qalan artıq enerjinin qeyri-barabar şəkildə paylanması nəticəsində son

illərdə təhlükəli hidrometeoroloji hadisələrin tezliyi və amplitudası artmışdır. Yer kürəsinin müxtəlif ərazilərində sellər, daşqınlar, subəsimalar, güclü küləklər, çovğunlar, tufanlar, okeanlarda qayışalar, torpaq sürüşmələri və sairə daha tez-tez baş verir. Qlobal temperatur insan fəaliyyəti sayəsində artır. Xəzin onilliklərdə çox güman ki, vəziyyət dəha da pisləşsin, lakin təcili tədbirlər iqlim dəyişmələrinin pis nəticələrini məhdudlaşdırda bilər. Bu yaxınlarda baş vermiş iqlim dəyişmələrinə antropogen amil səbəb olub, bu da əsasən qazıntı yanaçığının - kömür, neft və qazın evlərdə, zavodlarda və nəqliyyatda geniş istifadə edilməsinə görə baş verir. Qazıntı yanaçığı yanan zaman istixana qazlarını - əsasən karbon qazını (CO_2) atmosfərə buraxır. Bu, Yer səthində

yaxın atmosferdə artıq enerjini saxlayaraq planetin istiləşməsinə səbəb olur. Sənaye inqilabının əvvəlindən bəri insanlar böyük miqdarda qazıntı yanaçığını yandırmağa başladılar və nəticədə CO_2 -nin atmosferdə miqdarı təxminən 50 faiz artı.

İndiye qədər görülmüş tədbirlərin sürəti və miqyası iqlim dəyişmələri probleminin həlli üçün kifayət etmir. Bir əsrən artıq müddətdə qazıntı yanaçığının yandırılması, həmçinin enerjidən qeyri-müntəzəm və qeyri-sabit istifadə edilməsi nəticəsində sənayeləşmədən əvvəlki dövrlə müqayisədə 1,1 dərəcə səviyyəsində qlobal istiləşmə baş verir. Dünyanın bütün regionlarında təbiət və insanların üçün dəha təhlükəli nəticələrə gətirib çıxaran intensiv ekstremal hadisələr ətraf mühitə böyük təsir göstərib, o cümlədən istilik dalğaları və leysanlar kimi intensiv ekstremal hava şəraitini, dəniz səviyyəsini yüksəlməsinə kömək edən buzlaqların və buz təbaqlarının sürətərə əriməsi, Arktika-

də dəniz buzu sahəsinin kaskin azalması okeanın istiləşməsinə səbəb olur. Xüsusən də temperaturun artması nəticəsində dünənda olan su ehtiyatları azalmışa başlıyır. Təbiətdə quaraqlıq, yaşıllıq zonaları azalır, meşə yanğınları intensivləşir, regionlarda su qılıqlı baş verir və bunun nəticəsində ərzəq böhranı yaranır. Buna görə də bütün dünyada ölkələri bir araya gələrkən iqlim dəyişmələrinin qarşısını almaq üçün tədbirlər görülməyə çağışırlar.

Azərbaycanda ətraf mühit problemlərinin həlli istiqamətinə dənizməsi və ekoloji vəziyyətin yaxşılaşdırılmasına yönəlmüş dövlət siyasi hözə zəman ölkənin dayanıqlı inkişaf strategiyasının mühüm tərkib hissəsi olub. Son 20 ilə Prezident İlham Əliyev tərəfindən davamlı islahatlar kontekstində xüsusi nəzarətə götürülen istiqamət məhz ölkənin iqlim dəyişikliyi çərçivəsində yeni çağrırlara hazır olmasıdır.

(davamı 4-cü səhifədə)

Xoş gördük

"...Sizin kimi mən də inanırdım və bildirdim, biz buraya qayıdacağıq, Xocalıya qayıdacığı və burada gümahsız qurbanların xatirəsini abdiləşdirmək üçün memorial kompleks yaradılacaq". Bu fikirləri fevralın 26-da Prezident İlham Əliyev Xocalı şəhərində Xocalı Soyqırımı Memorialının təməlqoyına mərasimində, rayon ictimaiyyətinin nümayəndləri ilə görüşü zamanı deyib.

Xocalı bütün dövrlərde vətənimizin səfali, gözəl təbiət malik güşələndən biri olub. Qarabağın mərkəzində yerleşən şəhər strateji cəhətdən mühüm əhəmiyyət kəsb edib.

(davamı 3-cü səhifədə)

ERMƏNİSTAN "HƏRRACA ÇIXARILIR"

Kollektiv Qərb Cənubi Qafqaza müdaxilə etməye cəhd gətirir. Gələn həftə Brüsselde planlaşdırılan Al-Ermənistən-ABŞ müstərək görüşü də buna bir işarədir. Qatı Pan-Avropa nümayəndələri dünəndə heç bir prosesin məhz onları vəsiyyətli olmadan baş verməsini istəmirlər.

Ermenistan hakimiyəti isə bölgəyə "üçüncü şəxs" i buraşmaqla vaxt qazanmağa və qeyri-müyyən, "kilsə dualları" ilə yaşıyan hökuməti ayaqda saxlamaya cəhd edir. Baş nazir Nikol Paşinyanın son zamanlar Qərbin xüsusi xidmət orqanlarının gec-tez qeyriş nəticəsində həkimiyətdən uzaqlaşdırılacağı ilə bağlı ona ötürülen məlumatlar fonunda kritik beyanatlar verir. Görünür, Qərble əlaqələrinin yaşılaşdırılmasına öz kreslosunu möhkəməndirmək istəyir. Bir daşla iki quş vurmağı hədəfliyən İrəvan hökumətinin sonda özünün "ov" a çevriləməsi sənədarı bugünkü reallıqda daha ağlatan görünür.

(davamı 5-ci səhifədə)

Forpostun
yeni sərgüzəştləri:
hədəfdə KTMT

səh. 5

20 Yanvar hadisələrinə
ilk hüquqi qiymətin verilməsi
siyasi qətiyyətin nəticəsi idi

səh. 3

Yaşıl iqtisadiyyat
və sosial-ekoloji
hesabatlılıq

səh. 4

Fransanın Azərbaycana qarşı qərəzi

özünü müxtəlif formalarда bürüza verir. İster ölkə rəsmilərinin bayatlarında, isterse də mətbuatda dövlətlimizlə bağlı müxtəlif xoşgəlməz məqamlara rast gəlinir. Daha çox anti-Azərbaycan siyaseti ilə gündəmdə olan "Le Figaro" nəşrinin bədəfəki məqaləsində bir sıra mühüm faktlar yer alıb.

Bələ ki, hamın nəşri "Dağlıq Qarabağın yox olması, reallaşdırılınan məlumatın fransız vətənin xronikası" adlı məqale dərc edib. Məqalədə Paris liderinin ermənilərin taleyi biganə yanaşmayaq yeganə şəxs olduğunu vurgulanıb. Bununla yanaşı, Fransanın sözügedən məsələ ilə bağlı təşəbbüslerinin nəticəsində etiraz etmək istədiyi konfrans ABS-in etirazı səbəbindən reallaşmayıb.

(davamı 5-ci səhifədə)

Fransanın uğursuzluğu:
LE FIGARO

nəşrinin etiraf
xarakterli məqaləsi

20 Yanvar hadisələrinə
ilk hüquqi qiymətin verilməsi
siyasi qətiyyətin nəticəsi idi

səh. 3

Yaşıl iqtisadiyyat
və sosial-ekoloji
hesabatlılıq

səh. 4

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Zati-aliləri cənab İlham Əliyevə

Zati-aliləri.

Yenidən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçiləməyin münasibətilə Cənubi Afrika Respublikasının Hökuməti, xalqı adından ve şəxşən öz adımdan Sizə ən səmimi təbrikərimi çatdırırıram.

Cənubi Afrika Respublikası ölkələrimiz arasında müxtəlif sahələrdə, o cümlədən ikitərəfi, regional, kontinental və qlobal çağırışlarla bağlı məsələlər üzrə əməkdaşlıq etmək üçün platforma yaratmağa imkan veren tarixi və siyasi əlaqələrimizə möhkəm sadıqdır. Cənubi Afrika Respublikasının Hökuməti Azərbaycanla mövcud olan möhkəm əlaqələri, Azərbaycan xalqı və Hökuməti ilə həmçəyişi da-ha da inkişaf etdirilmək niyyətindədir.

Azərbaycan xalqı Sizin liderinizinə inamını təsdiqlədi. Men Cənub-Cənub əməkdaşlığını və ümumi inkişafın, qlobal berabərliyin, sosial ədalətin təsviqini daha da iżli aparmad üçün Siziñle birge işləməyi sebərsizlikle gözləyirəm.

Şize möhkəm canşağılı, fıravənləq və ali dövləti fealiyyətinizdən uğurlar arzulayı, əməkdaşlığımızın gələcəkdə da və davam edəcəyinə inamımı ifadə edirəm.

Zati-aliləri, en yüksək ehtiramımı qəbul etməyinizi xahiş edirəm.

Hörmətlə,

Matamela Siril Ramafoza
Cənubi Afrika Respublikasının Prezidenti

Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumunun iclasında Şirvan Apellyasiya Məhkəməsinin müraciəti əsasında konstitusiya işinə baxılıb

Fərhad Abdullayevin sədrliliyi ilə Konstitusiya
Məhkəməsi Plenumunun növbəti icasi keçirilib.

Konstitusiya Məhkəməsinin metbuat xidmetindən AZƏRTAC-a bildirilib ki, məhkəmə iclasında Şirvan Apellyasiya Məhkəməsinin müraciəti əsasında Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 71-ci maddəsinin VIII və X hissəsi, 80-ci maddəsi baxımından Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məceləsinin 499.1-ci və 499.2-ci maddələrinin həmin Məcelənin 38-ci maddəsi ilə əlaqəli şəkildə sərh edilmişdir.

Konstitusiya Məhkəməsinin Plenumu iş üzrə həkim i.Nəcəfovun məruzəsini, maraqlı subyektlər Şirvan Apellyasiya Məhkəməsi və Azərbaycan Respublikası Milli Məclisi Aparatının mülahizələrini, Azərbaycan Respublikası Ali Məhkəməsinin, Azərbaycan Respublikası Dövlət Gəmərük Komitesinin mütexəssis mülahizələrini, ekspertlər Bakı Dövlət Universitetinin Hüquq fakültəsinin Konstitusiya hüquq kafedrasının professoru, hüquq elmləri doktoru S.Əliyevin və həmin kafedranın dosenti, hüquq üzrə fəlsəfə doktoru N.Şükürovun rəyi və iş materiallarını araşdırıb müzakirə edərək qəbul edib.

Qərara deyilir ki, Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının 71-ci maddəsinin VIII və X hissələrinin, 80-ci maddənin konstitusyon hüquq mahiyətindən və təyinatından irali galər, Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məceləsinin 499.1-499.1.5-ci maddələrində təsbit edilmiş inzibati xətalar əvvəller müvəqqəti getirilmiş və ya aparılmış məllar və ya neqliyyat vasitələrinin müeyyən olunmuş müddətər pozulmadıq Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən kenara aparıldığı və ya bu əraziyə qaytarıldığı gün töredilmiş hesab edilir və Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məceləsinin 38.1-ci maddəsi ilə müəyyən edilən inzibati məsuliyətə celbət-müddətinin axımı həmin tarixden başlanır.

Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məceləsinin 499.1.5-ci maddəsindən təsbit olunmuş "bir ildən artıq müddətə gecikdirilmək" müddəsinə hansi müddəti etətə etməsi baxımından təkmiləşdirilməsi Azərbaycan Respublikasının Milli Məclisindən tövsiyə olunur.

Məsələ qanunvericilik qaydasında həll edilənədək Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məceləsinin 499.1.5-ci maddəsindən təsbit olunmuş "bir ildən artıq müddətə gecikdirilmək" müddəsəsi Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən kenara aparılması və ya bu əraziyə qaytarılması məcburi olur, əvvəller müvəqqəti getirilmiş və ya neqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən kenara aparılması və ya bu əraziyə qaytarılmasının bir ildən artıq və növbəti bir ilin sonundakən müddətə gecikdirilməsi nəzərdə tutur.

Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən kenara aparılması və ya bu əraziyə qaytarılması məcburi olur, əvvəller müvəqqəti getirilmiş və ya neqliyyat vasitələrinin Azərbaycan Respublikası İnzibati Xətalar Məceləsinin 499.1.5-ci maddəsindən müeyyən edilən bir ildən artıq və bu Qərara müvafiq olaraq növbəti bir ilin sonundakən müddətə gecikdirilməsi Azərbaycan Respublikasının gömrük ərazisindən kenara aparılmışdır və ya bu əraziyə qaytarılmışdır, növbəti gün həmin Məcelənin 499.2-ci maddəsindən nezərdə tutulan inzibati xətanın töredildiyi gün kimi qəbul edilməlidir.

Qərər dərəcə edildiyi gündən qüvvəyə minir, qətidir, heç bir orqan və ya şəxs tərəfindən ləğv oluna, dəyişdirilə, ya-xud resmi təfsir edilə bilmez.

Son illər Transxəzər Beynəlxalq Naqliyyat Döhləzinin daşımalarında Avrasiya üçün əhəmiyyəti kəskin şəkildə artıb. Şimal-Cənub və Şərqi-Qərb istiqamətlərində naqliyyat yollarının kəsişməsində yerləşən Azərbaycan çoxsaylı tədbirlər həyata keçir. Dəniz ticarət limanlarının genişləndirilməsi, istehsal edilən gəmilerin sayıının artırılması, dəmir yollarının modernlaşdırılması istiqamətində görülen işlər, dəniz və quzu yükdaşımalarının həcmindən dəvamlı artması ilə Azərbaycan Cənubi Qafqazda müühüm naqliyyat və logistika mərkəzinə çevriləməkdədir.

Hikmət HACIYEV:

COP29 Azərbaycanın qətiyyətini, diplomatik və siyasi cəsarətini nümayiş etdirir

AZERTAC xəbər verir ki, bu fikirlər Azərbaycan Respublikası Prezidentinin köməkçisi - Prezident Administrasiyasının xarici siyaset məsələləri şöbəsinin müdürü Hikmat Haciyevin Çinin "Phoenix" telekanalına müsbəhəsində səsləndirilib.

Azərbaycanın Çin Xalq Respublikasının Sedri Si Cinpinin irəli sürdüyü "Bir kəmər, bir yol" təşəbbüsünü dəstəkləyən ilk əlkərəndən biri olduğunu xatırladı Prezidentin köməkçisi bildirib ki, bu layihə marşrut boyu yerləşən əlkələrin ümumi rifahına müsbət təsir göstərib, onlar arasında əməkdaşlığı möhkəmləndirib, həmçinin sivilizasiyalara-rası dialoqu təşviq edib və bunun sayəsinde beynəlxalq ictimaliyət qədim Çin sivilizasiyasından bəhərelib. "Biz bu layihəni marşrut boyu əlkələrə fıravənləq getirə biləcək əməkdaşlıq, tərəfdəşlik və qarşılıqlı fərمانlı kimi görürük. Xəzər dənizi ilə Qara dəniz arasında yerləşən Azərbaycan Mərkəzi Asiya ilə Avropanı birləşdirən təbii əla-qədir", - deyə H.Haciyev qeyd edib.

Bu yaxınlarda Çinin Sian şəhərindən gələn qatarın Qazaxistandan və Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostlarımızla çox çalışırıq.

Diqqətən qədərliyənən, H.Haciyev ölkəmizdə yaradılan gənə elektrik stansiyalarına diqqət çekib. Bildirib ki, bu, Çinle Azərbaycan arasında yaşlı enerji sahəsində əməkdaşlıqda müümən mərhələdir.

Müsahibədə bu il Azərbaycanda keçiriləcək COP29-a da toxunulub, ötən konfransda əriyelis elde olunmanın iqlimin maliyələşdirilməsi məsələsinin Bakı konfransında əsas mövzuya çevriləcəyi qeyd edilib.

Eyni zamanda, Azərbaycanın Avropa enerji təhlükəsizliyinin teminatçı olduğu, bir çox Avropa əlkələrinə neft və təbii qaz ixrac etdiyi bildirilib. Qeyd olunub ki, Çinlə də Azərbaycan arasında enerji sahəsində six əməkdaşlıq mövcuddur, Çin şirkətləri neft və təbii qaz layihələrində iştirak edirlər. Vurğulanıb ki, yaşlı keçid Azərbaycan üçün prioritet sahəyə çevrilidiyinə görə Çin şirkətləri ölkəmizin iqtisadiyyatının şaxələndirilmesi yaxşı təreفاşlardır.

Diqqətən qədərliyənən, H.Haciyev qeydiyən qərəbi təsdiq etdi.

Bu yaxınlarda Çinin Sian şəhərindən gələn qatarın Qazaxistandan və Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostlarımızla çox çalışırıq.

Son illər Azərbaycanın qəri-neft iqtisadiyyatının inkişafına diqqət yetirdiyini və iqtisadiyyatda şaxələnməyə nail olmağı çalışdığını

zindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostlarımızla çox çalışırıq.

Diqqətən qədərliyənən, H.Haciyev qeydiyən qərəbi təsdiq etdi.

Bu yaxınlarda Çinin Sian şəhərindən gələn qatarın Qazaxistandan və Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostımızla çox çalışırıq.

Son illər Azərbaycanın qəri-neft iqtisadiyyatının inkişafına diqqət yetirdiyini və iqtisadiyyatda şaxələnməyə nail olmağı çalışdığını

zindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostımızla çox çalışırıq.

Diqqətən qədərliyənən, H.Haciyev qeydiyən qərəbi təsdiq etdi.

Bu yaxınlarda Çinin Sian şəhərindən gələn qatarın Qazaxistandan və Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostımızla çox çalışırıq.

Son illər Azərbaycanın qəri-neft iqtisadiyyatının inkişafına diqqət yetirdiyini və iqtisadiyyatda şaxələnməyə nail olmağı çalışdığını

zindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostımızla çox çalışırıq.

Diqqətən qədərliyənən, H.Haciyev qeydiyən qərəbi təsdiq etdi.

Bu yaxınlarda Çinin Sian şəhərindən gələn qatarın Qazaxistandan və Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostımızla çox çalışırıq.

Son illər Azərbaycanın qəri-neft iqtisadiyyatının inkişafına diqqət yetirdiyini və iqtisadiyyatda şaxələnməyə nail olmağı çalışdığını

zindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostımızla çox çalışırıq.

Diqqətən qədərliyənən, H.Haciyev qeydiyən qərəbi təsdiq etdi.

Bu yaxınlarda Çinin Sian şəhərindən gələn qatarın Qazaxistandan və Xəzər dənizindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və rəqəbat qabiliyyətini daha da artırmaq üçün çinli dostımızla çox çalışırıq.

Son illər Azərbaycanın qəri-neft iqtisadiyyatının inkişafına diqqət yetirdiyini və iqtisadiyyatda şaxələnməyə nail olmağı çalışdığını

zindən keçərək Azərbaycana cəmi 11 güne çatmasına toxunan Prezidentin köməkçisi vurğulayıb ki, neqliyyat nöqtəyi-nəzərindən bu marşrut çox vacib, reqabətədəvamlı və mümkün olduğunu bir daha sübut etdi. Eyni zamanda, bu marşrut təhlükəsiz və etibarlıdır. Biz bu ticarət yoluñun səmərəlliyyini və r

20 Yanvar hadisələrinə ilk hüquqi qiymətin verilməsi siyasi qətiyyətin nəticəsi idi

Hər bir xalqın milli birliyinin, siyasi özünüdürkəsinin səviyyəsi məhz onun on çox inanlıdır, tarixi tərəflərimizdən növbəti kütləvi deportasiyasiından, həyətin Dağılıq Qarabağın Ermənistana birləşdirmek cəhdlerindən başlaşı. Həmin hadisələr Azərbaycanda milli kimliyin formallaşmasına böyük təsir etdi, dövlət müstəqiliyinin bərpə edilməsi tekan oldu. Faciədən sonra keçmiş SSRİ Azərbaycanda özünün bütün mənəvi və sosial dayaqlarını büsbutün itirdi, ölkəmizin müstəqiliyi ideyası ümummilli amala çevrildi.

1990-ci il Yanvar faciəsindən aparın yol Ermənistandakı tarixi tərəflərimizdən növbəti kütləvi deportasiyasiından, həyətin Dağılıq Qarabağın Ermənistana birləşdirmek cəhdlerindən başlaşı. Həmin hadisələr Azərbaycanda milli kimliyin formallaşmasına böyük təsir etdi, dövlət müstəqiliyinin bərpə edilməsi tekan oldu. Faciədən sonra keçmiş SSRİ Azərbaycanda özünün bütün mənəvi və sosial dayaqlarını büsbutün itirdi, ölkəmizin müstəqiliyi ideyası ümummilli amala çevrildi.

Bu qanlı faciəyə ilk siyasi-hüquqi qiyməti verən isə ümummilli lider Heydər Əliyev olmuşdur. Faciədən bir gün sonra sovet rejiminin qadağalarına baxmayaraq, Azərbaycanın Moskvadakı daimi nümayəndəliyə gələn ulu önder qanlı faciənin təşkilatçılarını dünənə ictimaiyyəti qarşısında ittihad edərək cəsərətli bəyanat verdi. Bu, ümummilli liderin doğma xalqına məhəbbətinin və siyasi irادəsinin təzahürü idi. Məhz ulu

1994-cü il mart ayının 29-da parlament "1990-ci il yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş faciəli hadisələr haqqında" Qərar qəbul edib

önderin təşəbbüsü ilə Naxçıvan Muxtar Respublikasının Ali Meclisi 20 Yanvar faciəsinə ilk siyasi qiymət veren 21 noyabr 1990-ci il tarixli qərar qəbul etdi. 1994-cü il mart ayının 29-da isə ölkə parlamenti "1990-ci il yanvarın 20-də Bakıda törədilmiş faciəli hadisələr haqqında" Qərar qəbul etdi ve beləliklə, 20 Yanvar faciəsi məhz ulu önder Heydər Əliyevin principial və ardıcıl mübarizəsindən sonra öz siyasi-hüquqi qiyməti alıdı. Ümummilli Lider bütün təzyiq və təhdidlərə baxmayaraq, Vətənin mənəfeyini ali prinsip olaraq qəbul etdi. Bununla da keçmiş sovet rəhbərliyinin har vəchələ gizlətlərinin, dövlət və hökumət başçılarının, məşhur insanların əlamət-

dar günlərdə və ölkəməze sefer programlarında mütələq şəkilde Şəhidlər xiyabanını ziyarət etməsi Vətən yolunda canından keçən şəhidlərimizin xatirəsinə rəsmi ehtiramın dövlət səviyyəsindən açıq təcəssümüdür.

20 Yanvar faciəsindən artıq 34 il ötür. Öten müdəttər ərzində tərəflərimiz bütönlüyü və müstəqilliyimiz uğrunda aparılan milli mücadidədə çoxlu sayıda şəhid verdik. Olke başçımız xalqdan aldığı güce arxalanaraq mili marqlarımızı qətiyyət və ezməle müdafiə etdi, tam suveren və müstəqil Azərbaycan hər bir vətəndəsimiz təhlükəsizliyinin və rifahının əsas temənatıçinasına qəbul etdi.

Tacir SADIQOV,
"Respublika".

Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının 105 illiyi ilə bağlı təntənəli tədbir təşkil olunmuşdur

28 mart tarixi Ümummilli Lider Heydər Əliyevin 23 mart 1997-ci il tarixli Sərəncamı ilə Azərbaycan təhlükəsizlik orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı günü kimi qeyd olunur və bugün təhlükəsizlik orqanlarının yaradılmasının 105-ci iləndönümü tamam olur.

rehberliyi ilə artıq yeni dövər qədəm qoyan təhlükəsizlik orqanlarının qarşısında qoyulan vəzifələri bundan sonra da layiqince yerine yetirəcəklərinə inamını ifadə etməs, eyni zamanda DTX-nin son illərdəki fealiyyətine toxummuşdur.

Əli Nağıyev dövlətminin başçısının

sərəncamızı işlədən sonra DTX-nin eməkdaşları təhlükəsizlik orqanlarının qarşısında yeni çağırışların durdudunu bildirmiş, regionda yaranmış vəziyyəti öz xeyrənə deyişmək istəyən və bölgənin yenidən münaqışa ocağına əvvəlmesini çalışan bəzi dairələrin təribat və əşəkli pozuluculuq fealiyyətini, casus şəbəkəsi yaradaraq ölkəmizin milli təhlükəsizliyinin zərərəne hesablanmış müxtəlif planları həyata keçirme cəhdlerini diqqətli qatmışdır. Qeyd olunmuşdur ki, DTX respublikamızın təhlükəsizliyin yönələn bu kimi təhdidlərə dəf etmek üçün bütün qüvvə və vasitelerini səfərər edərək bəllərlə mübarizəsinə bundan sonra da inamla davam etdirəcəkdir.

Xidmət reisi Əli Nağıyev Ali Baş Komandan İlham Əliyevin təhlükəsizlik orqanlarına göstərdiyi xüsusi diqqət və qayığın növbəti təzahürü

DTX-nin eməkdaşları daha sonra Şəhidlər xiyabanında Azərbaycanın müstəqiliyini uğrunda canlarından keçmiş qəhrəman Vətən övdülərinin, o cümlədən şəxsi sücaṭat şəhərəkər Şəhəlik zirvəsinə ucalmış təhlükəsizlik orqanlarının eməkdaşlarının mezarlarını ziyarət etmiş, Xidmətin adından "Əbədi məşəl" abidəsinin önəmli gələyimlərini qeyd etmişdir.

Daha sonra DTX-nin Mədəniyyət merkezində Xidmətin eməkdaşlarının və veteranlarının iştirakı ilə peşə bayramına həsr olmuş təntənəli tədbir keçirilmişdir. Tədbir açıq elan olunduqdan sonra Azərbaycanın ərazi bütönlüyü və suverenliyi uğrunda həlak olmuş şəhidlərimizin xatirəsi bir dəqiqəlik sükütlə yad olunmuş, Dövlət Himni səsləndirilmişdir. Ardınca Azərbaycan təhlükəsizlik orqanlarının 105 illik tarixindən bəhs edən "Xüsusi xidmət" adlı sənədi film nümayiş etdirilmişdir.

DTX-nin reisi general-polkovnik Əli Nağıyev tədbirdə giriş nitq-i ilə çıxış edərək təhlükəsizlik orqanlarının 105 illik tarixinə nəzer salmış, bu orqanların Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti dövründə təşəkkülü, sovetlər döneninək fəaliyyəti və müstəqiliy qazanıldıqdan sonra müasir Azərbaycanın xüsusi xidmət orqanlarının formallaşması barədə tərafı məlumat vermişdir.

Ulu Önder Heydər Əliyevin təhlükəsizlik orqanlarının tarixində misilsiz xidmətlərindən dənşən Xidmət reisi bu təsisatın tərkibinin millişərilişməsi kimi o dövüç çətin və mürkəbək olan prosesin hayata keçirilməsindən dahi rəhberin evesiz rolundan, xüsusi xidmət orqanlarının kadr potensialının formalşdırılması, maddi-texniki bazasının təkmilləşdirilməsi, eməkdaşlarının iş və məsələlərinə qarşılanan yaxşılaşdırılması məsələlərinə həssas yanaşmasından və bu istiqamətde gərdiyilər. Dövlətimiz özünlərindən danışmışdır.

Natiq Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevi

kim, ölkə başçısının müvafiq Sərəncamı ilə təhlükəsizlik orqanlarının yaradılmasının 105-ci iləndönümü və peşə bayramı əlaqədar DTX-nin bir qrup eməkdaşının ali hərbi rütbələrə və yüksək dövlət mukafatlarına layiq görüldüyü vurğulanmış, bunun üçün Prezident İlham Əliyev şəxsi heyet adından minnətdarlığını qatdıraraq, Xidmətin eməkdaşlarının göstərən bu etimadı doğrudalarına qeytiyyətli inandığını bildirmişdir.

Sonra tədbir təhlükəsizlik orqanları eməkdaşları və veteranlarının çıxışları ilə davam etdirilmişdir. Tədbirin rəsmi hissəsinin sonunda DTX-nin şəxsi heyeti adından Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Səlahi Qüvvələrinin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevə müraciət oxunmuşdur.

Tədbirin bedii hissəsində tənmiş mədəniyyət və incəsənət xadimlərinin ifasında konsert proqramı təqdim olunmuşdur.

Dövlət Təhlükəsizliyi Xidmətin Mətbuat xidməti.

(əvvəl 1-ci sahifədə)

Xocalı Azərbaycanın en qədim yaşayış məskənlərindəndir. Ərazi həm de memarlıq və mədəniyyət abidələri ilə zengindir. Keçmiş SSRİ-nin tanınmış etnoqrafiyalıları və yerli etnoqraflar qədim dövrdə aid abidələri Xankendi ilə yanaşı, Xocalı ya-xılıngında apardıqları tədqiqatlar zamanı tapmışlar. Bu ərazilərə məxsus çoxlu sayıda kurqular, qəbir daşları və müxtəlif yaşayış məskənləri aşkar etmişlər. Təpələr əşyaları bu yerlərin nə qədəm tarihe malik olduğunu təsdiqləyir. Xocalı qəbiristanlılığında 11 sayılı kurqandan təpələr əşyalar, üzərində eramızdan əvvəl 1307-1275-ci illərdə Assuriya çarı Adadnirriye aid mixi

yazilar, elcə də müxtəlif çeşidli bəzək əşyaları, saxsı qablar, şüşə muncuqlar yerli sakinlərin Şəhər əlkələri ilə geniş iqtisadi-mədəni elaqələrinən xəbər verir. Təessüflər olsun ki, sovet dövründə Xocalıda təpələr mədəniyyət abidələrinin ekseriyyəti Sankt-Peterburq Antropologiya və Etnografiya Muzeyinə, Moskvanın Tarix Muzeyinə və başqa muzeylərə daşınmışdır. 1991-ci il noyabr ayının 26-da Əsgəran rayonu bazasında ya-radılmış Xocalı şəhəri əsasən dağlıq ərazilərlə əhatə olunmuş dağ-məsələ və dağ-cəmən torpaqlarından ibarətdir. İşğaldan əvvəl əhalisi 7000 nəfər olmuşdur. Şəhərdə yeni tikilmiş geniş yaşayış massivləri, şərab və pi-

ve zavodları, məşət xidməti kombinati, tikinti mühəssisəsi, 100 çarşayıq xəstəxana, 30 məktəb, 36 kitabxana, 13 mədəniyyət evi, 31 klub və başqa məşət obyektləri fəaliyyət göstərməyidir. Azərbaycan torpaqlarında göz diken Ermenistanın bölgədə apardığı işğalçılıq siyasetinin əsas dayaqları nöqtələrindən biri de Xocalı olmuşdur. Hərbi cəhdən də böyük əhəmiyyət kəsb edən Xocalıda olan aeroport ermənilər üçün bütün əraziyi işğal etməye geniş imkanlar yaradırdı. Bu səbəbdən Ermenistan silahlı qüvvələrinin qarşısında duran əsas xəzəfələrdən biri de Xocalının işğal edilməsi olmuşdur.

1992-ci il fevralın 25-dən 26-

na keçən gecə erməni silahlı qüvvələri tərəfindən XX əsrin en böyük faciəsi - Xocalı soyqırımı tərəfdarlılığı ilə Vüzərlər insan zümüle, vəhşiliklə öldürülmiş, elə qədər də Xocalı sakini əsir, girov götürülərək dözlülmüş iş-rəngəlcələrə məruz qalmışdır. Uşaq, qoca, qadın demədən insanların başına min bir oyun açılmışdır. Bütün bunalar on illərin o üzündə qalsa da, xocalılar bu gün de hemin tarixi həyəcanla xatırlayırlar. Ölkinən müxtəlif bölgələrinə səpalənən Xocalı sakinləri faciəni talelərinə yazılış qismət kimi qəbul etsələr də ümidiyi bilər ki, bir an üzərmişlər. İnanmışlar ki, bir gün gələcək, ağlaya-ağlaya tərk etdikləri Xocalıya sevincin içində dönməcəklər.

2020-ci il sentyabr ayının 27-de Ermənistan silahlı qüvvələrinin cəbhəboyu həcumuna Azərbaycan əsgəri layingi cavab verərək 30 illik işğal siyasetinə qoy-

du, torpaqlarını mənfur düşmən dənilərən xilas etdi. İkinci Qarabağ mühərbiyesi Azərbaycan dövlətinin inamlı qələbəsi ilə başa çatdı. Müzəffər, Ali Baş Komandanın rəhberliyi ilə rəşadəti Azərbaycan Ordusu 44 günlük Vətən mühərbiyesi Xocalının bir neçə kəndini düşməndən azad etdi. Lakin hələ də erməni separatçıların bir qrupu Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazilərindən qalmaqdı idi. Dövlətimiz öz humənist siyasetini əsas götürərək qanunsuz erməni silahlı qüvvələrinin əzəmətini işğal etmək və əsasını xatırınlı təkik etmək üçün vaxt verdi. Lakin öz xain xisətindən el çəkə biləməyen ermənilər gizlin yollarla Qarabağa silah daşınması və mina basdırılması işini davam etdirildi. Silahlı qüvvələr 2023-cü il sentyabr ayının 19-20-de həyata keçirdiyi antiterror tədbirləri ilə

daha bir qəhrəmanlıq salnaməsi yazdı. Separatçı qüvvələr könüllü təşlim olmaqla yanaşı, Xocalı da digər ərazilərimiz kimi, öz azadlığını qovşadı. İller əvvəl məhv olan arzular çəkəcək, ümidi reallıqda çevrildi. Xocalının əzəli sakinləri yenidən ocaqlarının yandırılmasına qarşıdır. Çünki Xocalıda sürətli aparılan tikişlər, abadlıq, quruculuların işləri bunu deməya asas verir. Hazırda Xocalıda 253 mənzilin tikintisi davam edir. İlk sakinlərin köməkli ilə əlaqədar şəhərdə iachsen obyektləri fəaliyyətə başlayacaq, məssisələrin işi bərpa edilecek. Bəlli əlin sentyabrın 19-dan əlavə, 18 hektar ərazidə "fin evləri" adlanan 92 kottecin təmiri bitmək üzərində. Bəlli, artıq xocalıllar da yol üstə-

dir. Üzü yurda sari gedən karvanlara daha biri da qoşulur. Qovuşacağı üvanın isə Xocalıdır. İnsanlar yurd-yuvalarının işini, odunu yandırmaqla bərabər, həm də Xocalı dərələrinə sağaltmağa, yenidən gözəl həyətə başlamağa gedirler. Şəhər ilk karvanı isə bù ilin may ayında olacaq. İkinci olaraq 50 ailənin Xocalıya köçürülməsi nəzərdə tutulur. Xocalı şəhərində faciə qurbanlarının xatirəsinin yad edilmesi məqsədilə Şəhidlər xiyabanı daşınır. Xocalı şəhərinin mərkəzində (keçmiş Xalça fabrikının yaxınlığında) həyata keçirilən osası bərpa-quruculuq işləri çərçivəsində aparılan qazıntılar zamanı kətli mezarlarda qalıqları aşkarlanan və şəxsiyyətləri dəqiqələşdirilmiş yeddi nəfərin cenəzəsi yaxın günlərdə Xocalıya aparılaçqədən və orada dəfn ediləcək. Beləcə, Xocalıya qayıdan ilk sakinlər sırasında müqəddəs şəhidlərimiz dayanır. Qürurla dalğalanan Azərbaycan bayraqının kölgəsində bütün arzuların çiçək açacaq.

Ramida YAQUBQIZI, "Respublika".

Günün siyasi nəbzi

Son günler İravanın en yüksək dairələrində anklav olmayan kəndlərin Azərbaycana qaytarılması mövzusu aktuallaşdır. Bir müddət əvvəl Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan deputatlar keçirdiyi qapalı görüşdə Qazax rayonunun 90-ci illərin əvvəllərində ermənilər tərəfindən işğal olunan 4 kəndinin əsl sahibinə geri verilməsi zəruratından bəhs edib.

Martin 27-de ise Ermənistan Parlamentinin spikeri Alen Simonyan journalistsərə açıqlama-sında bu mövzuya toxunaraq bildirib ki, hazırda ölkə daxiliində müxtəlif qütbər hökuməti resmi Bakiya tərəfən verdiyi üçün qınayır. Amma bu, real deyil. Sərhəddə yaşayışın sakinləri her qarış təpəyin kime məxsus olduğunu çox gözəl bilirlər. O kəndlərə yaxın ərazidə yaşayışlırlar, eləcə de Robert Kōçəryan və Serjik Sarkisyanada aydınları ki, sözləndən bölgə Azərbaycanın olub: "Bu yeri bir bilgi deyil. Biz o vaxt Gürcüstana gedəndə hemin əraziyi baxıb deyirdik ki, buraya Azərbaycandır". Bu açıqlamadan sonra Ermənistanın ərazi idarəetmə və infrastruktur naziri Nqel Sənosyan deyil ki, iki ölkənin müvafiq komissiyaları delimitasiya və demarkasiya prosesi üzərində işləyir. Onun sözlerini görə, danışlırların dinamika var və görüşlər keçirilir. Hadisələrin gedisi göstərir ki, Ermənistan həkimiyəti sözügedən 4 kəndin - Qazax rayonunun inzibati əraziyində yerləşən və anklav olmayan Bağanis-Aymı, Qızıl Hacılı, Aşaçı Əskipara və Xeyrimlinin Azərbaycana təhlil verilmesində öz mövqeyini qətiləşdirib. Əlbəttə, bu, sebəbsiz deyil. İlk növbədə, Paşinyanın Administrasiyası bilir ki, hemin əraziyinə onlara aid olduğunu iddia etmek asan olmayaçaq. Nezərə alsaq ki, Azərbaycanın işğaldə qalan kəndləri boşdur, onda ordumuza

Paşinyan iqtidarına təhdidlər artır

qarşı "mülki əhalii" manipulyasiyası da mümkün deyil. Üstəlik, bu addım resmi Bakını da qəzəbləndirər və legitim hüququndan istifadəyə məcbur edə bilər. Digər tərəfdən, Ermənistan dörд kəndin qaytarılmasından sonra Tovuz istiqamətindən delimitasiya prosesini başlatmaq və qoşunların "güzgü prinsipi" esasında geri cəkilməsi məsələsində praktiki irəliləyişə nail olmaq istəyir.

Amma hazırda Paşinyan hökumətinin maraqları ölkədəki digər siyasi qütbərlər isteyin uyğun deyil. Simonyan da açıqlamasında müxalifin gərginlik yaratmağı çalışdı-nı vurğulayıb. Amma prosese kündə bəyanatlarla çıxış edənlər təkcə müxalif şəxslər deyil. Artı ölkənin herbi rəhbərliyi de prosesə qoşulub. Ermənistan mətbuatında tıra-lanan xəberlərə görə, ölkənin Baş Qərargahı reisi Edvard Asryan 4 kəndlə bağlı tezisləri etiraz edib və Paşinyanın ordunu razı salmaq kimini bir problemi yaranıb. Ermənistanın cəmiyyəti irriq düzündən və şovinist əhvalı-ruhiyədən azad olmadığına görə məsələnin revansıst meydana daşınması da gözlənilən idi. Bunun neticəsində son günler Ermənistanda "VOMA", "Yerkapa", "Sasna-Tser" və başqa herbi-köküllü qruplaşmalar aktivləşiblər.

qarşı "mülki əhalii" manipulyasiyası da mümkün deyil. Üstəlik, bu addım resmi Bakını da qəzəbləndirər və legitim hüququndan istifadəyə məcbur edə bilər. Digər tərəfdən, Ermənistan dörд kəndin qaytarılmasından sonra Tovuz istiqamətindən delimitasiya prosesini başlatmaq və qoşunların "güzgü prinsipi" esasında geri cəkilməsi məsələsində praktiki irəliləyişə nail olmaq istəyir.

Amma hazırda Paşinyan hökumətinin maraqları ölkədəki digər siyasi qütbərlər isteyin uyğun deyil. Simonyan da açıqlamasında müxalifin gərginlik yaratmağı çalışdı-nı vurğulayıb. Amma prosese kündə bəyanatlarla çıxış edənlər təkcə müxalif şəxslər deyil. Artı ölkənin herbi rəhbərliyi de prosesə qoşulub. Ermənistan mətbuatında tıra-lanan xəberlərə görə, ölkənin Baş Qərargahı reisi Edvard Asryan 4 kəndlə bağlı tezisləri etiraz edib və Paşinyanın ordunu razı salmaq kimini bir problemi yaranıb. Ermənistanın cəmiyyəti irriq düzündən və şovinist əhvalı-ruhiyədən azad olmadığına görə məsələnin revansıst meydana daşınması da gözlənilən idi. Bunun neticəsində son günler Ermənistanda "VOMA", "Yerkapa", "Sasna-Tser" və başqa herbi-köküllü qruplaşmalar aktivləşiblər.

Parlamentdəki müxalifin də dəsteklədiyi bu dəstələr bölgəye "döyüşçülərin" göndərməkdən və Azərbaycana qarşı hərbi eməliyyatlara hazırlıq prosesine başlıqlıdan danışırlar. "Döyüş qardaşlı-

qabardib. Ermənistan Parlamenti-nin spikeri deyib ki, Ermənistan bu kəndləri verməsə, Azərbaycan hücumu keçə bilər. Hətta o, ritorik sual da verib ki, qarşı tərəf "niyə həcüm etməsin?".

Azərbaycan müxtəlif səviyyəli rəsmiləri vasitəsilə defələrə bəyan edib ki, hazırda mühərbiye və ya hər hansı həcüm ehtimalı gündəmde deyil. Resmi Bakı sülhün tərfədər kimi çıxış edir və hazırda yekun razılığın eldə olmasına üçün münbit zəmin formalışdır. Bunun fonunda Ermənistan rəhbərliyi de siyasi-ictimai manipulyasiyalardan əl çəkməli, işğalı dayandırmalı və Azərbaycan kəndlərini geri qaytarmalıdır. Hazırkı mənzərən aydın olur ki, İrəvan da bezi qüvvələri bu prosesə qarşıdır. Hətta Ermənistanın baş naziri Nikol Paşinyan İrəvanın Bakı ilə delimitasiya və demarkasiya məsələlərini müzakirəsindən sonra tərəfən həftənin sonuna qədər mühərbi-bənin başlaya bəlcəyi anonsunu vermişdi. Bu müddədə eskalyasiya qeyd olunmadı. Amma Simonyan da açıqlamasında eyni məqamı

Jalə QASIMZADƏ, "Respublika".

Iki ilən artıqdır ki, davam edən Rusiya-Ukrayna müharibəsi bütün dünyada geosiyasi vəzifəyə ciddi təsir göstərir. Mihərəbinin əvvəlində anti-Rusiya qüvvələri bunu fürsət kimi görübirlər. Onlar Kiyeva silələ və malitiyə yardımı göndəribirlər. Həmin qüvvələr Moskvani saysız-hesabsız sanksiyalarla üz-üzə qoyub. Lakin dəha sonra təcari maraqlarının təhlükə altına düşdüyüni düşünen ABŞ öz dəstəyini geri çəkib.

Almanıyanın "Velt" qəzeti Qərb ölkələrinin Kiyeva silahlı temin etməyəcək təqdirde Ukraynanın sentyabr ayına qədər kritik veziyətə üzərəşəcəyi barede yatab. Reallığı əks etdirən yazının dərək hissəsindən bildirilib ki, 2024-cü ilde Ukraynanın əle keçirilmiş əraziyəri geri qaytarmaq imkanı yoxdur. Əksinə, yeni ərazi itki'ləri ola bilər. Nəşrin yazdırığına asasən, mühərbiələr bu il de başa çata bilər: "Döyüşlərin daha bir neçə il de vəd edəcəyi ehtimalı yoxdur".

Ukrayna prezidenti Volodimir Zelenski bir müddət əvvəl qeyd edib ki, atəşkes həm Ukray-

na 50 bomba və üç min mərmi tədərük məniyyətindədir.

S.Lekornu bildirib ki, xüsusilə MBDA-nın (Avropanın çoxmilletli rakət istehsalçı - 2001-ci ilin dekabrında Fransa, Britaniya və İtaliyanın əsas rakət sistemləri şirkətlərinin birləşməsindən sonra yaradılıb) Aster hava hücumundan müdafiə rakəti istehsalını sürətləndirmədiyi təqdirdə bu şirkətər qarşısında həftələrdə hərbi müdafiə sifarişlərini mülli sifarişlərden üstün tutmağa məcbur olacaqlar: "İlk dəfədir ki, qanunun naziri və silahlımla baş idarəsine verdiyi səlahiyyətdən istifadə edərək, istehsal nisbətləri və çatdırılma müddətləri baxımdan işlər planlaşdırıldıqda kimi getməzə, tələbər iəlişkini istisna etmirmə", - deyə Lekornu Martin 26-da keçirdiyi mətbuat konfransında bildirib.

Fransa müdafiə sənayesini "mü-

Qərbi Azərbaycan İcması bəyanat yayıb

Martin 27-de Fransanın "Le Figaro" qəzetində Ermənistanın vaxtılı işğal etdiyi Azərbaycan orazılılarında yaratmış olduğu və tarixin zəbil qutusuna atılmış qanunsuz rejimin tör-töküntülləri ilə müsahibə dərc edilib.

Azərbaycanın xalqlar arasında nifaqi geride qoyma-xidmət edən, anlaşmaya, barışğa əsaslanan, humanist siyaseti sayesində sərbəst qalmış bu şəxs indi yenidən Ermənistanın ərazi bütövlüyüne və suverenliyinə qəsd etmək fikrinə düşüb.

Bu fikirlər Qərbi Azərbaycan İcmasının bəyanatında yer alıb.

Beyanatda, həmçinin diqqət çətdirilən ki, sözügedən şəxs separati strukturların Ermənistan əraziyində fealiyyətini davam etdirirdiyi bildirib, Fransa başda olmaqla, xarici gücləri regionun məsələlərinə müdaxilə etməyə çərçivəsində Azərbaycanla Ermənistan arasında sülhün eldə olunmasına qarşı çıxb. Həmin separatist ünsürləri "mühacir hökumət", "prezident", "həzil" kimi təqdim edir, Ermənistan hökuməti isə faktiki olaraq buna göz yurur.

Qədər edək ki, müsahibənin məhz Fransanın mətbuat orqanlarının birində dərəcələnməsi təsadiyüdür. Fransa başda olmaqla, öz mənəfət geosiyası niyyətləri ilə regiona daxil olmağa bəzi qüvvələr regionda sülhün eldə ediliməsine yol vermək istəmir və bunun üçün bütün vəsaitlərə gərginliyi artırımaq çələngidir. Ermənistanın həbilədirilməsinə yardımçılar, bu müsahibə aprelin 5-də keçirilecek Ermənistan-ABŞ-Avropa İttifaqı sammiti - bünələrin hamisi eyni xəttə xidmət edən vəhidi kampaniya-nın tərkib hissələridir.

Qərbi Azərbaycan İcması Ermənistan hökumətini və ictimaiyyətin tərkibindən dərəcələnməsi təsdiyi qarşıdır. Ermənistanın anlamladığı ki, öz əraziyində Azərbaycanın ərazi bütövlüyü və suverenliyinə qəsd edən ənşürlərin fəaliyyətinə şərait yaratması yolveriləndir.

Qərbi Azərbaycan İcması Ermənistanın revansist və militarisit siyasetinə son qomyacı, Azərbaycanla sülh eldə etmək yolu tutmayı və Qərbi azərbaycanlıların öz evlərinə qaytılmasına şərait yaratmağı tələb edir.

edir. Fransanın strateji qəmbiti, Avropanın müdafiə sahəsində aməkdaşlığını artırmaq və ABŞ-dan asılılığı azaltmaq üçün planlaşdırılır. İkinci bir meqam isə silah satışıdır. Fransanın əhəmiyyətli müdafiə sənayesi vər və Ukraynaya silah satmaq onun iqtisadiyyatını gücləndirir, xüsusilə ABŞ-in Kiyeve silah satışı dayanımdan sonra bazaarda boşluq yaradıqda vaxtda...

Nurcan SÜLEYMANOVA, "Respublika".

RƏYLƏR, MÜLAHİZƏLƏR

Cənubi Qafqazda yeni hərbi-siyasi toqquşmaya zəmin hazırlanır

Aprelin 5-də keçirilən nəzərdə tutulan Avropa İttifaqı-Ermənistan-ABŞ müşərək konfransı bir dəha göstərir ki, Cənubi Qafqazda beynəlxalq hüququn allılıyının təmİN edilməsində ehtiva olunan status-kvo ABŞ və Avropanı qane etmər və onlar regionda yenil münəqşiqi væziyyətin formalasında maraqlıdır. Xüsüsən, Ermənistanın baş naziri, ABŞ Dövlət katibi və Avropa Komissiyasının prezidenti arasında Ermənistanın təhlükəsizliyinə zəmanətin təmin edilməsinə dair paktın imzalannası planı sübut edir ki, Bakı və İrəvan arasında davamlı sülh, sabitliyə və təhlükəsizliyi nail olmaq üçün real imkan yaradıldığı bir zamanda Qərbi Cənubi Qafqazda yeni hərbi-siyasi toqquşmaya zəmin hazırlamaqdadır.

Bozbur MƏHƏRRƏMOV, millət vəkili.

rek hazır vəziyyətə getirməye çalışır. Lakin Bakının qabaqlayıcı tədbirləri faktiki olaraq Qərbi bu aletindən də müəyyən menadə mehrum etdi.

Nəticədə, dəha da aqınlaşan Qərbi araq gizliliyox, açıq fealiyyətə keçməkən güc nümayiş etdirmək niyyətindədir. Prezident İlham Əliyevin də dediyi kimi: "Əgər evvelki illərdə, xüsüsile işğal dövründə bizi çəsdirəm üçün, yəni, gözəndər pərdə asmaq üçün müəyyən vədlerlə cəlb etməyə çalışırdılar, indi o maskalarla dırıldı".

Yeni öten bir il ərzində Avropa İttifaqının Ermənistanın regionində maraqlarının təmin edilməsi üçün en yaxşı əlim baxıb. Azərbaycanın 3 il ərzində Ermənistanın havadarlarını iki dəfə kapitulyasiyaya məcbur etmiş ilə planları pozulur. Qərbi Bakıya qarşı müxtəlif platformalarda, o cümlədən BMT Təhlükəsizlik Şurası, Avropa Parlementi, Avropa Şurası Parlament Assambleyası kimi təsisatlarında uğursuz qarayaxma kampaniyaların başladı. Məsələn, öten ilin aprelində sentyabrına qədər "humanitar felaket" behənəsi Azərbaycan və saxşen Prezident İlham Əliyevə qarşı aparılan məqyaslı təzyiq kampaniyası bina misalıdır. Lakin coxşasını hücumların fiasko uğraması və regionda mehz Bakının direktivlərinin reallaşması fununda Qərbi yaxşı başa düşür ki, Azərbaycanın rəqib əsəri deyil. Təsədufi deyil, istər Vətən mühərbi, istərə də antiterrör tədbirlərindən heç bir Qərbi subyekti açıq formada Azərbaycanın qarşısında mövqə tutma bilədi və onlar siyasi bəyanatlar və İrəvan vədlerle kifayətləməli oldular. Əlbəttə, Qərbi bu reallığın fərqliyədir və fevralın 14-də Milli Məclisdə andırmış merasimindəki tarixi cəmənən prezidentin də dediyi kimi: "Biz ikinci Qarabağ mühərbiyə zamanı və antiterrör eməliyati zamanı sarsılmaz hesab olunan elə bir daşları terpedik ki, bunu bize bağışlamayaqalar, bizi buna bilməliyik. Əger kimse hesab edir ki, bizdən əl çəkəklər, sehv edir". Bu mənada, Brüsselde keçiriləcək təcavüzkar mahiyyətə daşıyan konfrans mahiyyətə Ermənistanın təhlükəsizliyinin təmin ediləsi yox, onun revanşla şəhərətərəfən səhərətərəfən təsir göstərən və regionda yeni eskalasiya və gərginlik dalğalarına səbəb olma bilədi. Addımlardan cəkinməyə çağırıb". Lakin qarşı tərəf dəha da irəli getməye çalışarsa, cənab İlham Əliyevi Prezident kimi səlahiyyətlərinin icrasına başlayan zaman ele ilk bəyanatında ifade etdiyi kimi, "bizim cavabımız amansız olacaq, sarsıcı olacaq və heç nəyə baxmadan o cavab veriləcək".

Əlbəttə, imzalanacaq Brüssel Paktı Qafqazda ikinci Ukrayna sənariisi və ikinci cabəhənin açılmasını hədəfliyər, bu baxımdan proses yalnız Azərbaycana yox, ümumiyyətə region ölkələrinə, eləcəsus Rusiya və İranın maraqlarına qarşı yonulur. Lakin təessüs kif, nə daim qırımızı, nə de Qərbi müsəlibdə barışmaz mövqə sergiləyən Rusiya hələlik Qərbi açıq herbi həmliyəne reaksiya verir. Baxmayaq ki, Qərbi Ermənistanın herbi mövcudiyəti, ilk növbədə, elə Moskva və Tehranın maraqlarına sarsıcı zərər vuracaq.

Qərbin erməni təəssübkeşliyi

Eməni diasporu Azərbaycana qarşı təzyiqləri artırmaq üçün Qərbi platformalarından geniş istifadə edir. Siyasetçilə

OXULARIN NƏZƏRİNƏ!

AZƏRBAYCANIN BÜTÜNLÜYÜ, MÜSTƏQİLLİYİ VƏ TƏRƏQQİSİ

RESPUBLİKA

TƏSİCİ: AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI PREZİDENTİNİN İŞLƏR İDARƏSİ VƏ QƏZETİN REDAKSİYA HEYƏTİ

qəzetinə 2024-cü ilin birinci yarısı üçün
abunə yazılışı kampaniyası davam edir!

Abunə yazılışı üçün respublikanın bütün poçt şöbələrinə və özəl mətbuat yayımı qurumlarına müraciət edə bilərsiniz.

6 aylıq	93,60 (doxsan üç manat altmış qəpik) manat
1 illik	187,20 (bir yüz seksən yeddi manat iyirmi qəpik) manat

Hörmətli oxular!

Abunə ilə bağlı hər hansı bir problemlə üzləssəniz,
redaksiyaya (012) 510-82-52, (012) 493-59-08 və (012) 537-07-06
nömrəli telefonlara zəng vura bilərsiniz.

Abunə yazılımağa tələsin!

Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyi
Azərbaycan Texnologiya Universiteti
aşağıda adları göstərilən vakant olan vəzifələrin tutulması üçün
MÜSABİQƏ ELAN EDİR

İctimai elmlər və multikulturalizm kafedrası

- dosent - 1 yer

Ümumi və tətbiqi fizika kafedrası

- dosent - 2 yer

Sənədələr teqdim olunması bu elan dərc edildiyi tarixdən 1 ay müddətindədir.

Müsabiqədə iştirak etmək üçün sənədler Azərbaycan Respublikası Elm və Təhsil Nazirliyinin 401 nömrəli 07 avqust 1996-cı il tarixli "Ali təhsil müəssiselerində kafedra müdürü, professor-müəllim vəzifələrinin tutulması qaydaları haqqında" əmər uyğun olaraq elan olunduğu gündən başlayaraq 1 ay müddətində qəbul edilir.

Sənədələr təlimata uyğun olaraq rektorun adına yazılmış ərizə ilə birlikdə aşağıdakı ünvan'a təqdim edilməlidir.

Ünvan: AZ 2011, Gəncə şəhəri, Ş.Xətai pr. 103

Əlaqə telefonu: 022-257-56-29

REKTORLUQ.

Baş redaktor

Hümbət MUSAYEV

Redaksiya ilə əlaqə nömrələri

Qəbul otagi	493-59-08
Katiblik	538-43-41
Siyasət, ictimai problemlər və analitik təhlil redaksiyası	538-55-20
Rəqəmsal inkişaf, iqtisadiyyat və islahatlar redaksiyası	434-56-90
Humanitar siyaset redaksiyası	538-25-70
Xəbərlər, ictimai rəy və sosial problemlər redaksiyası	538-01-31
Texniki şöbə	538-61-02
Ümumi şöbə	510-82-52
Reklam və elan xidməti	441-20-23

Redaksiyanın ünvanı

AZ1073, Bakı, Matbuat prospekti,
529-cu məhəllə, VII mərtəbə.
www.respulika-news.az

respulikaqezeti@mail.ru, resp.paper@gmail.com

Qeydiyyat №7 İndeks 0240 Tıraj: 4258

"Respublika" qəzeti kompüter mərkəzində yüksəlib səhifələnmiş, "Azərbaycan Naşriyyatı" MMC-nin mətbəəsində ofset üsulu ilə çap olunmuşdur.

Qəzeti saytına keçid üçün QR kodu telefonunuzla oxudun

"Azərbaycan Xəzər Dəniz Gəmiçiliyi" Qapalı Səhmdar Cəmiyyəti gəmilərə polad burazların satınlanması məqsədilə

MÜSABİQƏ ELAN EDİR

Müsabiqədə iştirak etmək istəyən şəxslər www.asco.az sehifəsinə daxil olmaqla elanların bölməsindən eləvə sənədli və etrafı məlumat elədə edə bilərlər. Müraciət üçün son müddət 2024-cü il aprelin 4-ü saat 17:00-dəkdir.

Sənədələr Azərbaycan dilində, 2 nüsxədə (əsl və surəti) tərtib olunmalıdır (xarici dildəki tender təklifi Azerbaycan dilinə tərcümə edilməlidir).

Göstərilən vaxtdan gec təqdim olunan zərfər açılmadan geri qaytarılacaqdır.

Ünvan: Bakı, Mikail Useynov küç. 2
Əlaqə telefonu: (012) 404-37-00, daxili: 1132.

ALLAH RƏHMƏT ELƏSİN

Azərbaycan Respublikasının Ədliyyə Nazirliyi Ədliyyə sahəsində xidmətlər baş idarəsinin kollektivi Leyla Süleymanovaya, həyat yoldaşı

SAMİR SÜLEYMANOVUN

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikasının Mənzil İnşaatı Dövlət Agentliyinin tabeliyində "MIDA" Məhdud Məsuliyyəti Cəmiyyətinin rəhbərliyi və kollektivi "Texniki nezarət şöbəsi"nin müdürü

AYDIN FIKRƏT oğlu FƏTULLAYEVİN

vəfatından kədərləndiklərini bildirir və mərhumun ailəsinə dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Tibb Universitetinin Tədris Stomatoloji Klinikasının kollektivi klinikanın həkimi Leyla xanım Şirəlizadəye, atası FUAD mülliimin

vəfatından kədərləndiyini bildirir və dərin hüznlə başsağlığı verir.

Azərbaycan Respublikası Fövqəladə Hallar Nazirliyi Xüsusi Risk-i Xilasətme Xidməti tərəfindən İbşəv Hilal Telman oğluna verilmiş mühafizə xidməti vəsiqəsi (10302817) iddiyə üçün etibarsız sayılır.

Sifariş 658,

Satış qiyməti 60 qəpik

Qəzeti saytına keçid üçün QR kodu telefonunuzla oxudun

"AZSİĞORTA" ASC-nin

PUL VƏSƏTİLERİNİN HƏRƏKƏTİ HAQQINDA HESABAT

2023

Əməlliyyat fealiyyətindən pul vasıtalarının axımı

Sığorta və təkrarırla haqlarından daxil olular

8 541 237/-1 987 758

Təkrarırla oturulan məqəvillər üzərə ödənişlər

-24 000

Sığorta və təkrarırla hadisələr üzərə ödənişlər

-5 154 308

Sığorta ödənişlərinən təkrarırla təqribən payı

248 751

Komisiya ödənişləri

81 352

Əmək haqqı fondu üzərə ödənişlər

3 515 141

Ümumi və İnzibati xidmətlər üzərə ödənişlər

-1 378 526

Marketing və reklam xidmətlər üzərə ödənişlər

-30 200

Subrogasiya üzərə daxil olular

175 214

Digər daxil olular / ödenişlər

-1 970 272

Mənfeət vergisindən evel eməliyyat fealiyyətindən xalis pul axımı

-5 175 356

Manfeət vergisi üzərə ödənişlər

0

Əməliyyat fealiyyətindən xalis pul axımı

-5 175 356

İnvestisiya fealiyyətindən pul axımı

2 381 035

İnvestisiya fealiyyətlərdən daxil olular

-5 000 000

Olymetli Kəğızları alış

0

Olymetli Kəğızları satış

-4 000 000

Bankarda yerləşdirilmiş depozitlər

12 000 000

Əsas vasitə və qeyri-maddi aktivlərin alış

-55 646

İdarəciliq xidmətlər

0

Diger məsəsələlər investisiya qoşulu

-28 906

Dividendləndən daxil olular

0

İnvestisiya fealiyyəti üzərə xalis pul axımı

5 295 403

Maliyyə fealiyyəti üzərə xalis pul axımı

0

Maliyyə fealiyyətindən xalis pul axımı

0

Mozzino forqı (məsəbə)

4 915

Mezene forqı (mənfə)